ANUL 38 „Taxa poștală plătită în numerar conform aprobări No. 3101-590/1940 Duminică 1 Decembrie 1940 No. 8

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori întemeiată, la Orăștie în anul 1902

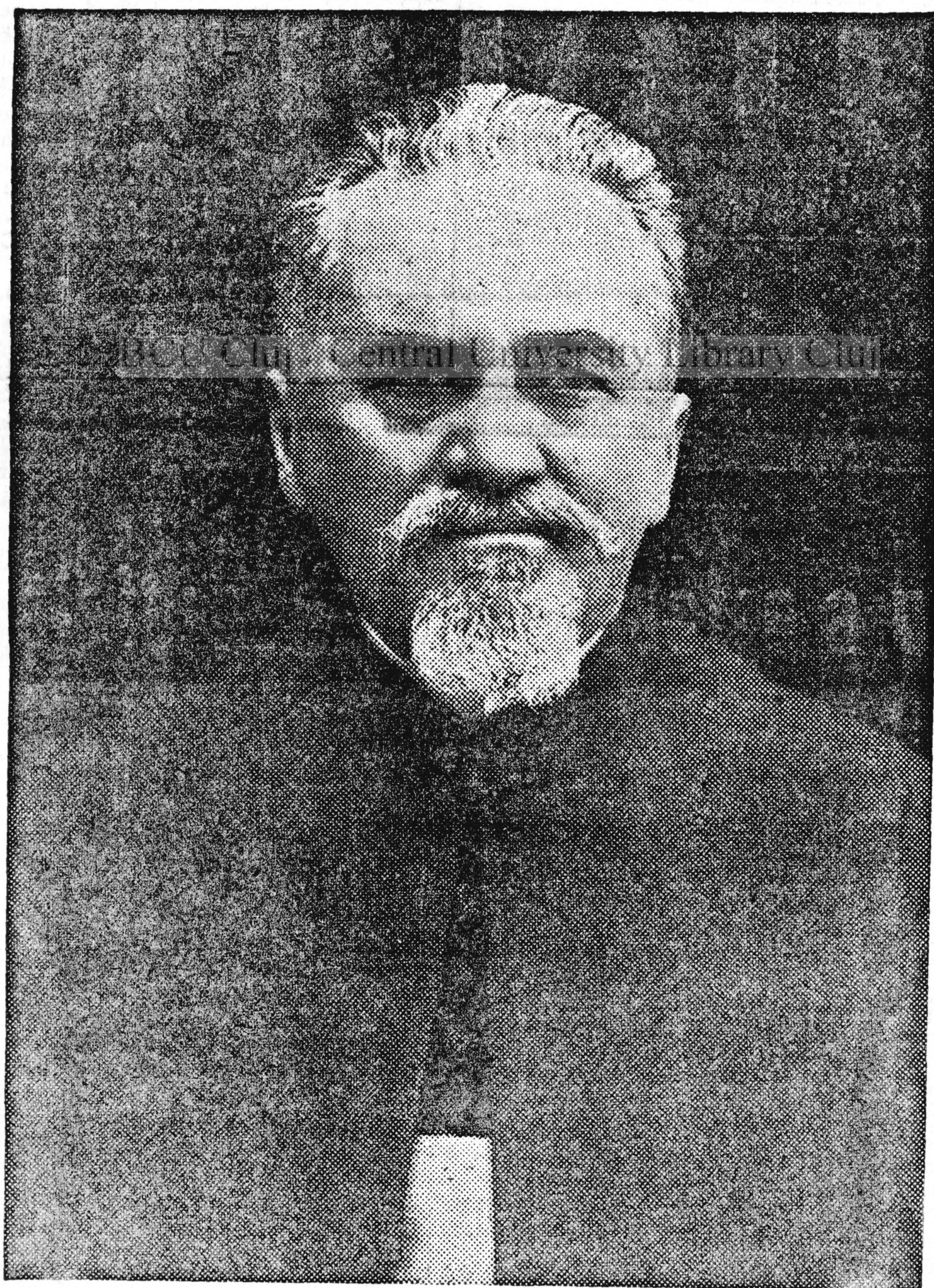
Redactor sufletesc: † ION I. MOȚA
Fondator: † Pr. IOAN MOȚA

Cererile de abonare și banii pentru foaie se trimit pe adresa: Administrația: „LIBERTATEA" BUCUREȘTI II. Str Popa Savu 56 Telefon: 2.19.74

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe 1 an 150 lei
Pe 6 luni 75 lei
Pe 3 luni 40 lei
Un număr singur costă 3 lei

Gazeta apare săptămânal sub îngrijirea lui VIOREL TRIFA

Intemeietorul gazetei noastre a murit

Chipul Părintelui Moţa dela Orăştie

Părinte MOȚA

Obosit de prea multă trudă ne-ai părăsit. Te-ai mutat în altă lume desigur mai bună decât cea în care ai vieţuit peste 70 de ani.

Acolo nu vei mai suferi închisoare pentrucă ai luptat luptă dreaptă pentru neamul românesc.

Nici Ungurii şi nici ucigaşii guvernului Armand Călinescu nu vor mai putea să te arunce în închisori.

Nici bârfitorii nu te vor mai necăji şi nici cenzura nu va mai tăia rândurile ce-ai scris cu dragoste pentru ţară şi pentru Legiune.

In sfârşit ai linişte şi pace.

Ai trecut în lumea unde nu este nici durere nici suspin.

Durere este pentru noi că am pierdut pe părintele Moţa.

Neamul românesc mai duce şi azi lipsa de popa Moţa dela Orăştie.

Şi astăzi ca şi în zilele de apariţie a gazetei Libertatea milioane de Români zac în ţară străină. Şi astăzi apasă jugul greu asupra ţăranului român pentru care popa Moţa a scos gazeta „Libertatea".

Şi astăzi mai trăesc în ţara noastră copii cuprinşi de dragoste de neam, ca aceia pe cari i-ai apărat Sfinţia Ta în „Libertatea" pe la 1922 şi în toate procesele ce-au urmat.

Şi astăzi mai sunt în ţara noastră din aceia împotriva cărora ai fulgerat cuvinte de foc din sihăstria dela Orăştie.

Ei sunt, dar Sfinţia Ta nu mai eşti.

Trupeşte ai plecat — sufleteşte ai rămas însă aici.

Ai putut să vezi, încă în viaţă fiind, legionarii Căpitanului nostru cum clădesc o Românie nouă ca soarele sfânt de pe cer, cum a spus-o iubitul St. Tale, Ionel.

Ai putut să vezi strădania tinerilor legionari pentru desrobirea fraţilor noştri şi ai putut să recunoşti în cântecele lor pedeapsa ce se va coborî peste toţi tâlharii neamului nostru.

Suntem siguri că i-ai văzut.

Şi nu te-ai înşelat cucernice Părinte.

Legionarii duc mai departe cele pentru care Sfinţia Ta te-ai strădait.

De aceea

Dormi în pace

şi binecuvântează truda noastră a tuturor.

VIOREL TRIFA

Ce a poruncit Comandantul Legionarilor la moartea Părintelui Moța

Se va citi în toate cuiburile în şedinţă solemnă în ziua înmormântării Părintelui Moţa la Orăştie:

Părintele Ion Moţa, tatăl eroului dela Majadahonda, după o viaţă de sbucium şi dureri, închinată Neamului Românesc, a închis ochii pentru totdeauna în Capitala României Legionare.

Prigonit sub unguri pentru credinţa lui naţionalistă, Dumnezeu L-a învrednicit pe marele Preot al neamului nostru să cunoască şi zidurile reci ale închisorilor româneşti şi să fie lovit de cele mai cumplite dureri la o vârstă împovărată de ani.

Părintele Ion Moţa şi-a împlinit misiunea pe acest pământ.

In vechea Ungarie a luptat în primele rânduri pentru eliberarea poporului românesc din robia maghiară, iar după războiu, fiul Său, Ionel Moţa, a continuat linia de jertfă şi luptă a tatălui, întâlnit cu Căpitanul pe marele plan de transformare lăuntrică a poporului nostru.

In marea încleştare dintre cele două lumi, Părintele Moţa a fost unul dintre cei puţini din vechea generaţie, care a înţeles sforţările de înnoire ale tineretului, care le-a urmărit cu dragoste de părinte şi care le-a ocrotit şi apărat.

Părintele Ion Moţa a trăit, zi de zi, frământările generaţiei noastre până când Dumnezeu L-a încercat cu cea mai mare durere: jertfa dela Majadahonda.

După pierderea fiului Său pe câmpiile însângerate ale Spaniei o singură mângâiere a putut să mai aline durerea de Părinte: BIRUINŢA LEGIONARA.

Majadahonda va străluci în istoria neamului românesc şi va înfrunta veacurile. Prin ea s'a înălţat neamul românesc spre Inviere şi tot ce a scris şi a gândit Ionel Moţa vor rămâne puncte de reazim pentru toate aşezările de mâine, ale poporului nostru.

Părinte al tuturor durerilor şi răstignirilor, să ierţi neamului românesc umilirile şi suferinţele pe cari Le-ai îndurat din pricina celor înstreinaţi, şi, nouă, tuturor, să ne dai iertarea Ta, Părinte a lui Ionel Moţa şi Părinte al neamului românesc.

Bucureşti, 23 Noembrie 1940.

HORIA SIMA
Comandantul Mişcării Legionare

Patriarhul neamului românesc

A murit părintele Protopop Ion Moţa. După cincizeci de ani de luptă şi de jertfe în slujba neamului, a Patriei şi a lui Dumnezeu!

Iată o „plecare", în faţa căreia trebue să cadă în genunchi şi să se cutremure, tot ce e român, tot ce va fi român de acum încolo, pe lumea aceasta.

Neamurile trăesc, uneori, numai prin oamenii lor mari. Aceşti oameni mari, adună în ei tot ce are neamul lor mai bun pe lume: noroc, credinţă, dârzenie, putere de dragoste şi de jertfă, înţelegere a istoriei şi a durerilor celor mulţi şi obijduiţi. Şi prin aceasta, sfarmă toate zidurile din calea neamului lor, răscumpărându-i în faţa lui Dumnezeu şi a celorlalte neamuri, mântuirea, biruinţa şi învierea. Unul dintre aceşti oameni mari a fost şi va rămâne peste veacuri, pentru întreg neamul românesc, părintele Ion Moţa.

Şi-a ridicat viforos tinereţea, flacără din sângele revoluţionar al crăişorului Horia, pentru libertatea neamului român, în contra tuturor duşmăniilor, în contra tuturor desnădejdilor, botezând în jertfa sa temniţele maghiare. Şi a înălţat în această vifornită un steag uriaş: „Libertatea".

Sub steagul acesta de slovă şi lumină, de dragoste şi adevăr, preotul Moţa a adunat zi de zi, tot neamul. N'a scris pentru cei ce ştiu ceti, ci pentru cei mulţi. Pentru cei ce nu ştiu ceti. Cu el, odată cu slujba lui de patriarh la altarul neamului şi al lui Dumnezeu, cetesc de aproape patruzeci de ani, toţi românii: din Ardeal, din Banatul Iugoslavei, din Pind, din Bucovina, din Patria liberă, din Basarabia şi din îndepărtata America. Şi vor ceti mereu, din isvorul lui de libertate, cât va dăinui românismul în istorie. Libertatea lui n'a însemnat o gazetă, ci o luptă pentru neam, pentru libertatea neamului. De eliberare de sub cătuşe, de sub povara întunericului pământesc, de sub povara ticăloşiei şi a păcatelor. Pentrucă, nu temniţele omoară un neam, ci păcatele.

Libertatea a însemnat drumul regăsirii noastre ca neam în faţa lui Dumnezeu. Şi pentrucă acest om mare, a mers în fruntea durerilor româneşti, iubind mulţimile obijduite şi sărace, Dumnezeu i-a hărăzit chinul celei mai mari fericiri. A hotărît ca din sângele lui, din casa lui curată, să se nască Ionel Moţa, mucenicul lui Iisus Hristos, jertfit de neamul acesta, de ticăloşia noastră cumplită, la Majadahonda.

De-abia acum ne dăm seama ce mare a fost acest patriarh al credinţei creştine şi al neamului: protopopul Ion Moţa.

De-abia de-acum încolo vor începe să plângă cei ce l-au lovit.

Deabia acum înţelegem de ce i-a fost dat familiei lui, să se întâlnească în viaţă, pentru luptă, moarte şi înviere întru neam, cu cealaltă familie plăcută lui Dumnezeu, din mijlocul, din sângele căreia, s'a ridicat Căpitanul.

Părintele Moţa n'a murit. A înviat. Ca să stea la dreapta lui Dumnezeu. Alături de Căpitan şi de Ionel Moţa. Ca să ne privegheze soarta: luptele, înfrângerile, biruinţele şi urcuşul spre înviere. Frângându-ne genunchii în faţa rămăşiţelor lui pământeşti, astrucate în inima Ardealului, vrem să însemnăm cutremurarea noastră, micimea noastră a celor cari încă nu l-am înţeles, şi încă nu-l urmăm.

Trebue să ascultăm glasul părintelui Ion Moţa care se roagă pentru noi. Căci, dacă e adevărat că preoţii mijlocesc legătura între oameni şi Dumnezeu, atunci părintele Moţa, e cel dintâi adevărat patriarh al neamului şi al Bisericii româneşti.

VASILE POSTEUCA

A plecat un Apostol

Părintele Moţa şi-a încheiat rosturile pe acest pământ.

Viaţa lui a fost plină de fapte mari şi măreţe cât povestea acestui neam.

Alături de Horia, Avram Iancu, Părintele Lucaciu şi alţi neînfricaţi luptători ai drepturilor ardeleneşti, Părintele Moţa rămâne să vorbească veacurilor despre sfânta dragoste de glia strămoşească.

Tânăr teolog, a scris poporenilor ca să le lumineze mintea şi sufletul, iar pentru asupritori n'a avut decât cuvinte grele ca plumbul.

Deaceia a şi suferit atâta.

Dar nu şi-a plecat capul nici odată.

A zăcut în multe temniţe ungureşti, a îndurat însă robia cu bărbăţie neînfricată ştiind că dreptatea noastră e mare cât cerul.

Şi Invierea Neamului a văzut-o din mila Domnului dar, în marea lui desnădejde a apucat şi a doua lui Răstignire.

Feciorul şi l-a crescut în frica lui Dumnezeu şi în vitejie. L'a văzut luptând şi îndurând pentru ţară iar mai apoi murind pentru Hristos.

A cunoscut suferinţele prigoanei şi a văzut pe camarazii feciorului său seceraţi de gloanţele călăilor pentru vina de aşi fi iubit ţara.

Paharul amărăciunilor l-a sorbit până la fund.

A fost un mare şi sfânt Mucenic şi aşa va rămâne deapururi pentru Neamul acesta.

Cădem în genunchi, cu smerenie, în faţa sfintelor rămăşiţe pământeşti ale Părintelui Moţa pentru faptele lui mari, pentru jertfele lui cutremurător de măreţe, pentru pildele şi învăţămintele sale.

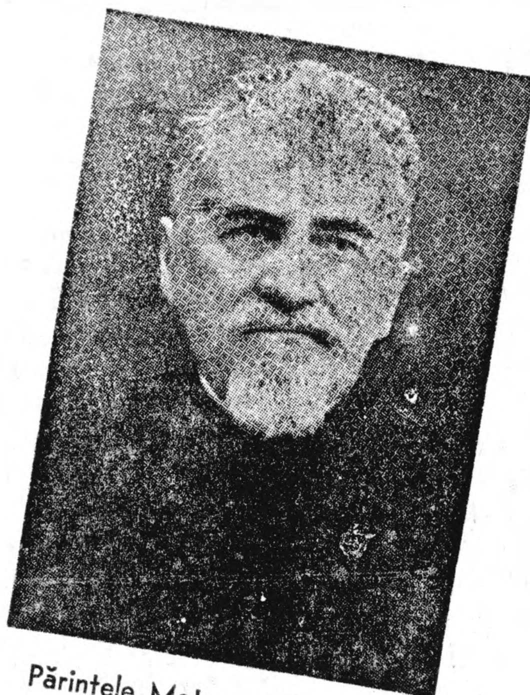
Va duce Căpitanului, lui Ionel Moţa şi camarazilor vestea biruinţei legionare. Despre noua robie, adusă din pricina păcatelor trădătorilor de ieri, nu le va spune nimic, pentrucă Părintele Moţa ştie că noi urmaşii vom face o Românie Mare ca soarele sfânt de pe cer, cu braţele noastre şi, ce va fi trebuinţă, cu trupurile noastre.

IOAN OPRIŞ

Chipuri dintr'o familie de luptători

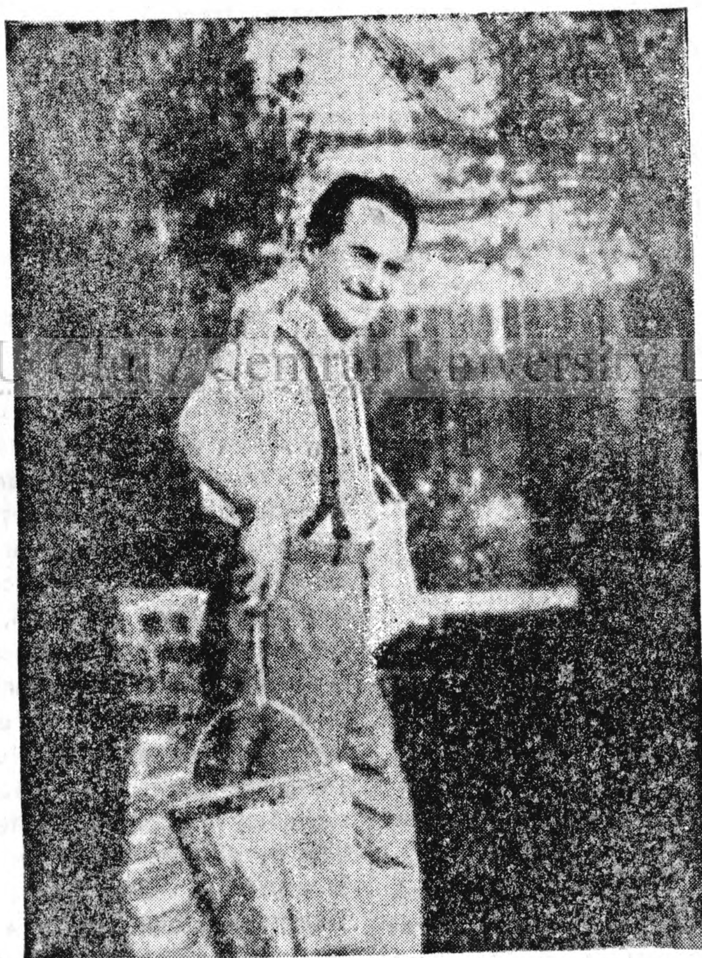
D-na Moța, soția Părintelui Moța în costum național
(Fotografie făcută acum 30 de ani).

Părintele Moța, tatăl acestei familii de luptători

Ionel Moța, eșind, în 1933, dela închisoarea Jilava cu Iridenta, soția lui și cu cei 2 copii, Mihăiaș și Gabriela

Ionel Moța, — care a murit pentru credință în Spania, — face cărămidă la Casa Verde, lucrând ca orice muncitor

Pe vremea luptelor studențești din 1922, Ionel Moța scrie scrisori către studenți în curtea casei dela Orăștie

D-na Iridenta Moța, rugându-se la mormântul lui Ionel Moța dela Casa Verde

Mihăiaș și Gabriela care sunt viitorul acestei familii

Ionel Moța și soția lui Iridenta

Cum a fost dus la locul de veci părintele Moța

Lucruri văzute și scrise de către un trimis anume al Redacției

Miercuri seara la ora 7 și-a închis ochii pentru totdeauna Părintele Ion Moța. Moartea lui s'a răspândit cu iuțeala fulgerului, ducând jale și lacrimi în casele tuturor bunilor români: El moare la vârsta de 73 de ani, încheind astfel o lungă viață de lupte și suferinți.

IN BISERICA LEGIUNII

Corpul fără de viață al Părintelui Moța, a fost așezat îndată după moarte, în biserica Ilie Gorgani, acolo unde cu 3 ani mai 'nainte, s'a odihnit și fiul său Ionel Moța, biserica rugăciunilor Căpitanului și a întregei mișcări legionare. Indată au început slujbele preoților și o gardă de legionari a veghiat neîncetat la căpătâiul lui. Cum s'a auzit vestea morții, mii de oameni au mers la biserica Gorgani pentruca, trecând prin fața sicriului și făcându-și o cruce și o rugăciune, să dea o ultimă pământească cinstire, marelui luptător naționalist. Și a stat Părintele Moța, în biserica Legiunii, de Miercuri seara până Vineri la ceasul 12, când a început sfânta slujbă a înmormântării.

Neamul își cinstește neînfricații luptători. Guvernul român, ca o recunoștință din partea neamului întreg, a hotărât să-i dea Părintelui cea mai mare cinstire, făcându-i funerarii naționale.

Incă de dimineață în jurul bisericii Ilie Gorgani s'a adunat lume multă. Sosec primele grupări de legionari. Intrarea în biserică este frumos împodobită cu verdele legionar al crăcilor de brad, peste care sunt puse drapele naționale, negre și drapelul verde cu gardul de fier și crucea albă. Slujba religioasă începe la ora 12 și este făcută de cei mai de seamă preoți din București. Sunt de față îndurerații membrii ai familiei, între care D-na Maria Moța, soția Părintelui, încovoiată de marea-i durere, apoi Mihăiaș și Gabriela, cei doi copii ai eroului Ionel Moța, D-na Elena Corneliu Z. Codreanu, soția Căpitanului, Prof. Ion Z. Codreanu cu Doamna, trimisul M. S. Regelui Mihai, Horia Sima, comandantul Legionarilor, trimisul Germaniei și miniștrii Italiei, Japoniei și Spaniei în țara noastră, d-na General Antonescu, soția Conducătorului Statului, d-na Alexandrina Cantacuzino, d-na Veturia Goga, soția luptătorului Octavian Goga, domnii miniștri din guvernul legionar, conducătorii Legiunii, în frunte cu comandanții Bunei Vestiri, un numeros grup de generali, reprezentând armata, apoi câteva unități militare dela regimentele din București cu drapele, trimișii studențimii și a tuturor organizațiilor legionare din București, cu drapele. Slujba religioasă s'a sfârșit la ora 1 după amiază.

PE STRĂZILE CAPITALEI

Sicriul cu sfintele oase este ridicat din biserică și purtat de șase preoți. Imbrăcat în drapelul național, este așezat pe un afet de tun, tras de șase cai albi. In acest moment, clopotele tuturor bisericilor din Capitală au început să sune, iar armata și legionarii au dat onorul. Aceasta este cea mai mare cinstire ce poate fi dată unui om.

In frunte sunt coroanele de flori purtate de legionari, între cari, aceia a M. S. Regelui Mihai, apoi ale familiei și neamurilor, ale Guvernului, ale Mișcării Legionare, coroana mare a gazetei noastre. Plină de durere este mai ales coroana familiei lui Ionel Moța pe care stă scris: „Orfani a doua oară, te însoțim cu sufletul plin de durere" Mihăiaș, Gabriela și Iridenta.

In felul acesta se pleacă spre Gară. Toate casele Capitalei sunt împodobite cu tricolorul național cu doliu. Străzile sunt pline de oameni, care cu lacrimile în ochi, salută cu mâna întinsă, rămășițele pământești ale marelui luptător. Ajunși în fața Palatului Regal, preoții se opresc și rostesc o scurtă rugăciune în timp ce gornistul dela Palat a sunat onorul și garda a prezentat armele.

Ajunși în fața Gării de Nord, tunul purtând sicriul cu trupul Părintelui oprește și în timp ce muzica militară cântă „Deșteaptă-te Române", marșul atât de drag și pentru care a luptat și a suferit atât de mult Protopopul Moța, batalionul de onoare al reg. 30 dorobanți și unitățile de legionari și legionare trec în pas de defilare, dând ultimul onor.

Sicriul purtat de umerii preoților este dus și așezat în vagonul care-l va transporta la Orăștie

Intru întâmpinarea Părintelui au venit în gara de Nord și un grup de flăcăi dela Orăștie, îmbrăcați în costumul moților.

DRAGOSTEA ȘI PREȚUIREA SOȚIEI EROULUI IONEL MOȚA

Doamna Iridenta Moța, soția lui Ionel Moța, deși grav bolnavă de mai bine de cinci săptămâni, a părăsit patul suferinței din spital, ducându-se la biserică și de acolo la gară, petrecând astfel încă câteva clipe, alături de cel ce i-a fost de mare sprijin în viață. Deși foarte slăbită și sprijinindu-se numai de brațele legionarilor dela gazeta noastră, Doamna Iridenta a ținut totuși să fie de față, până în momentul în care, un șuerat de fluer și un nor de fum, au anunțat plecarea trenului.

PRINTRE LUMÂNĂRILE ȘI MINIERII PRAHOVENI

E ora 3 după amiază, în momentul în care trenul părăsește gara de Nord. Sicriul este așezat într'un vagon special, împodobit numai cu cetină verde de brad. La căpătâiul mortului ard neîncetat lumânări și tămâie. Câte 4 legionari fac mereu (cu schimbul) de gardă, iar preoții citesc rugăciuni.

Prima gară unde trenul oprește câteva minute este Ploeștiul. Sosim la ora 4.30. Deși zi de lucru, totuși românii ploeșteni au ținut să fie cât mai mulți la gară, spre a da cinstirea cuvenită marelui luptător. Și sunt de față conducătorii județului, ai orașului și ai Mișcării Legionare.

Un număr de 6 preoți, în frunte cu protopopul orașului, rostesc rugăciuni lui Dumnezeu, pentru odihna sufletului răposatului Părinte. Un fum de tămâie și smirnă înconjoară vagonul cu sfintele rămășițe pământești. După 20 de minute de popas trenul se pune în mișcare, în timp ce, frontul de legionari și legionare, cântă tristul „Imn al legionarilor căzuți".

Noaptea a început să se lase, peste muncitele câmpii românești printre care aleargă trenul nostru. Din departe zărim un slab pâlpâit de lumânări. Ajungem. E ora aproape 6 când intrăm în gara Câmpina, orașul muncii petrolului, intru întâmpinarea trenului, au ieșit muncitorii legionari, cu lumânări aprinse. Fețele lor sunt brăzdate de sudoarea muncii și înegrite de fumul sondelor. In momentul opririi, întregul front de legionari îngenunche, rostind fiecare o rugăciune și apoi se cântă cântecul legionarilor căzuți.

PE LOCUL JERTFEI NICADORILOR

S'a înoptat deabinealea când, cu pufăiturile obosite de greul urcării, trenul nostru oprește în gara Sinaia. Vagonul cu care călătorește Părintele Moța se oprește chiar pe locul unde acum 7 ani, trei flăcăi macedoneni și bravi legionari, au pedepsit pe vânzătorul și ucigașul legionarilor, Duca, îngropându-se pe ei în negrul temniței, de unde n'au mai văzut lumină, decât atunci când nelegiuiții guvernării trecute, i-au sugrumat în miez de noapte, la margine de pădure, alături de Căpitan. Și atunci au văzut lumina veșnică. Trupul părintelui Moța a venit la Sinaia să mai vadă odată locul jertfei lor, iar sufletul lui s'a întâlnit cu al lor, în ceruri. Peretele gării este legionar, peste care, icoana Căpitanului, privește cu blândețe, la legionarii săi.

LÂNGĂ O NELEGIUITA GRANIȚA

E ora 8.158 când trenul nostru intră în gara Predeal, orașul în care își dorm somnul de veci, aproape toți martirii Legiunii, orașul ales de Căpitan, să fie locaș de închiare neamului întreg. In așteptarea Părintelui Moța au ieșit un mare număr de legionari și buni români, în mâinile căror ard lumânări de ceară.

Patru preoți rostesc rugăciuni. Trenul a oprit la 100 metri de locul pe unde, altădată, trecea ca un brâu de fier ars, granița despărțitoare de frați. Părintele Moța este și el printre mari sfărâmători ai acestui dureros brâu. Plasa Sinaia a depus la picioarele mortului, o frumoasă coroană de flori, pe care sta scris: „Neînfricatului luptător naționalist, Părintelui Ion Moța".

PRINTRE DUIOASELE LOCURI ALE COPILĂRIEI

Trenul coboară grăbit munții. Am intrat în Ardealul atâtor suferinți și după o oră de mers, ne oprim în gara Brașov, orașul de care sufletul Părintelui Moța este atât de legat, căci aici și-a petrecut el, o bună parte din tinerețe, ca elev al liceului „Andrei Șaguna".

Brașoveni au ținut să-i dea marelui luptător naționalist și erou al Legiunii, cuvenita cinstire, alergând cu toții la gară, întru întâmpinarea trenului. Un puternic front de peste 600 legionari în cămăși verzi, cu drapelul tricolor, cu cel negru de doliu și cu cel verde legionar, dau onorul. Sunt de față o delegație germană cu un ofițer și una italiană.

Un grup de 6 preoți rostesc rugăciuni. Se cântă apoi „Imnul legionarilor căzuți" și „Cu fruntea sus'. Trenul se pune în mișcare, în timp ce fanfara liceului „Andrei Șaguna' sună onorul.

STRABATAND ARDEALUL SUFERINȚELOR DE AZI ȘI DE TOTDEAUNA

Deși e miez de noapte, totuși legionarii din toate satele și orașele ardelene, ies întru întâmpinarea trenului nostru. Trecem prin Sighișoara, Dumbrăveni, Mediași, Copșa, Mică, Blaj. Peste tot figuri legionare încovoiate de durerea marei pierderi. Din suflete, legionarii își iau rămas bun dela marele lor camarad și sfătuitor, cu cântecul legionarilor căzuți.

E ora 4.15 când trenul intră în măreața gară a Teiușului. Aici stăm aproape un ceas. Muncitorii căilor ferate, îmbrăcați în cămăși verzi, au format un puternic front. In mâna fiecăruia arde lumânarea marei lor dureri. Doi preoți fac rugăciuni pentru odihna sufletului marelui dispărut.

TRECÂND PRIN ORAȘUL MULT DORITEI UNIRI

Au început să se ivească zorile dimineții când, intrăm în gara Alba-Julia, oraș în care s'a hotărât în 1918, unirea pentru totdeauna, a Ardealului cu Patria-Mamă, unire pentru care Părintele Moța a luptat și a suferit asprimea temnițelor ungurești, ale Vațului și Seghedinului. In fața gării se află un front de câteva sute de cămăși verzi, din garnizoana locală, cetățuile de fete și grupul Fraților de Cruce, având în față micuții frățiori.

Slujba religioasă este făcută de însăși P. S. S. Episcopul Armatei, înconjurat de numeroși și aleși preoți ortodocși și uniți.. De față sunt conducătorii județului și ai orașului precum și toți fruntașii legionari. O companie dintr'un regiment de infanterie cu drapel, a dat onorul.

După 20 de minute trenul pleacă, lăsând în urmă jalea tristei și ultimei despărțiri.

(In numărul viitor vom scrie despre felul cum s'a făcut înmormântarea la Orăștie.)

DIN SCRISUL PARINTELUI MOȚA

Numai munca ne va mântui

Toți fiii poporului nostru să-și deie bine seamă de acest adevăr. Războiul a răsturnat multe din vechile rîndueli rele ale trecutului, dar a răsturnat și pe unele din cele bune! Așa, de pildă, înainte de războiu, tot omul se punea din greu pe muncă în ogorul său: plugarul își lucra cu drag și cu zor pământul, meseriașul meseria lui, muncitorul din fabrică munca lui pentru a merge fabrica bine, minerul în mina lui, și atunci rodea lucrătoarea (atelierul) măestrului și rodea fabrica și rodea mina (băișagul), — și atunci negustorul, care e adunătorul și cărăușul și împărțitorul tuturor rodurilor muncei de tot felul, avea ce duce colo și colo; el ducea roada pămîntului de unde era prea multă, unde era prea puțină; ducea marfa meseriașului acolo unde se cerea, ducea lucrurile ieșite din fabrică acolo unde nu se găseau, — și trenurile aveau ce duce și cu ce să se ducă, căci minele de cărbuni le dădeau materialul de ars destul.

Azi pe toate aceste tărîmuri se simte o lipsă îngrijorătoare. Trenul nu mai merge în rînduială, că nu are cărbuni, și nu are cărbuni nu pentrucă doar le-ar fi săcat vâna, ci pentru că a săcat pofta și voia de muncă a lucrătorilor; și trenul n-are ce duce, căci meseriașul nu mai lucrează cu aceeași voe bună, nici fabrica nu mai varsă lucrurile gătite de ea, nici chiar plugarul nu îi umple piața cu rodul câmpului său. Și atunci toți strigăm, privind speriați în jur de noi: De ce nu merg trenurile bine, de ce nu aduc ele tot ce ne trebue?

Apoi nu merg bine și nu ne aduc tot ce ne trebue, pentrucă toți ne-am cam lenevit, ne-am boerit, nu mai lucrăm cât se cade și cât am putea, — și de aceea nu-s toate cele ce ne trebuesc!

Oameni buni! Să băgăm bine de seamă și să învățăm a ști, că — numai munca ne va mântui de stările strâmtorate, dureroase ;de scumpetea ce ne sufocă și de toate relele de care suntem bântuiți astăzi!

(Libertatea Martie 1926 No. 10)

Este înviere? Este!

Nenorocit omul care trăește în lume fără a fi încălzit de o credință mai înaltă, de o nădejde luminoasă, care să-i facă mai ușoară munca, mai dulce suferința, mai dragă viața și osteneala!

Și nenorocit poporul care nu are pe cerul său o stea luminoasă de care să-și anine toată nădejdea zilelor sale viitoare, și toate credințele sale în viitor.

Indeosebi nenorocit poporul, care aflându-se în stare de subjugare, trăind în robia altui popor, nu ar mai avea nădejdea că odată capăt se va pune acestei stări de umilință a lui, și că trimite-i-va D-zeul popoarelor răsplata suferințelor sale, ba chiar răzbunarea lor față de împilatorii săi de azi!

Ce s'ar fi ales de poporul maghiar de n'ar fi nădăjduit că va înlătura odată de pe grumazul său jugul turcesc apoi cel nemțesc? Ce s'ar fi ales de poporul român din Moldova și Muntenia, de n'ar fi nădăjduit că va lua D-zeu de pe grumazul său jugul păgânilor năprasnici? Ce s'ar fi ales de poporul bulgar ori sârbesc, de n'ar fi nădăjduit că va eși și el odată de sub pătura de foi veștede cu care l'a acoperit păgânătatea sute de ani?

Dar Ungurul, nădăjduind a ajunge la libertate și lucrând pentru a apropia sosirea ceasului aceluia, iacă ajunse a o avea în măsură aproape deplină! Românul din țările dunărene nădăjduind mereu și crezând în viitorul său mai bun, iacă il ajunse! Bulgarul și Sârbul și Macedoneanul și Albanezul și Grecul din Turcia, nădăjduind mereu că este și pentru el o ridicare din mormântul în care îl aruncase soarta sute de ani, mormânt zis „statul turcesc", — iacă ajunseră a prăvăli piatra de pe ușa mormântului și azi a învia cu toții și a înălța spre cerul dulcei și deplinei libertăți, după care atâtea veacuri să doriră și pentru care atâtea veacuri se rugară lui D-zeu!

Cât de frumos și plin împlini D-zeu rugăciunea lor!

Oare celelalte popoare ce se mai află undeva prin cutele și văile și văgăunile Europei, încă robite de alte popoare, — oare acelea să nu nădăjduiască, să nu creadă și ele în învierea cea care atât de luminată se revarsă asupra popoarelor impilate din Balcani?

Poate-se, ca aceea, ce la acelea să întrupă de către D-zeul națiunilor cu mână largă, la altele, în stări asemănătoare, să nu se întrupeze niciodată?

Nu se poate!

Voi popoarelor apăsate din alte țări, să nădăjduiți și voi cu toată tăria, să credeți din tot sufletul vostru, că — și învierea voastră va veni!

Căci minunea pe care azi o prăznuim: Invierea lui Isus Fiul lui D-zeu, nu a fost numai pentru omul singuratic un semn al lui D-zeu, chemându-l să creadă în înviere, ci a fost și pentru popoarele cele puse de soarta lor mașteră în mormânt, un îndemn să creadă în înviere, îndemn să creadă, că și de pe a lor mormânt prăvăli-se-va într'o zi piatra prin Ingerul Libertății, și atunci și ele învia-vor, făcându-se în jurul învierii lor praznic luminat și mare, ca praznicul pe care îl serbează azi popoarele liberate din mormântul păgân din Balcani, — și ca praznicul pe care azi toată creștinătatea îl serbează veselă și fericită!

Căci este înviere!

(Libertatea de paști. 1913 No. 18.)

E OARE BINE CE FACEM?

Poporul român e cunoscut ca un popor tare evlavios, cu frica lui D-zeu. Și bine e că e așa. Căci istoria ne e martoră, că prin negrele veacuri prin cari a trecut, dacă el nu s'a pierdut, apoi în întâia linie sfintei biserici românești are a-i mulțumi acest lucru, că el alipindu-se de biserică, și-a ținut sufletul legat de sufletul ei și s'a mântuit și el cu ea de vitregia timpurilor.

In această alipire a lui către sfânta biserică, mulțumită lui D-zeu, nu a slăbit nici în zilele noastre. Dovadă vie despre asta ne e faptul, că aproape zilnic cetim prin foi, că ba colo, ba dincolo, e iarăși o sfințire de biserică, ici una unită, dincolo una gr.-orientală, — dar să țin sfințirile șir frumos.

E bine și'i frumos că e așa, dar să ne deie frații noștri Români voe să băgăm în același timp de seamă și un alt lucru:

In multe din locurile în care se înalță biserici mărețe, scumpe, strălucite, ca maice ocrotitoare a sufletului poporului, lipsește ce e mai de lipsă pe lângă aceste maice sfinte: fiica lor, școala! Ba vă putem arăta comune, în cari poporul care până aci avea și o biserică mai veche și o școală cât de cât lângă ea, — s'a apucat (așa fiind povățuit) de zidirea unei biserici nouă, foarte mari, scumpe, strălucite, care i-a încordat puterile până peste poate! Iar pe când biserica era gata, și comuna binișor îndatorată încă pentru ea, au venit dregătoriile țării și au zis: Iacă școala voastră e în așa stare slabă, că nu vi-o mai putem suferi. Să faceți o școală nouă ori s'o renovați pe asta ca să răspundă cerințelor legii, că de unde nu vi-o închidem!

Și atunci oamenii își ziceau: Am mai face, dar — nu mai putem! Atâta am cheltuit cu biserica, încât de școală mulți ani de zile nu ne-om putea apuca!

Și își pierd școala!

Și aci e punctul cu care noi suntem nemulțumiți! Că înțelepciunea altceva cere dela noi: una s'o faci și pe cealaltă să n'o lași! Să zidești casă lui D-zeu, dar alături de ea și altar culturei, școală!

Pentru noi e mai cuminte satul care și-a zidit biserică numai pe jumătate așa pompoasă, dar lângă ea are și școală potrivită, decât cel cu biserică ca Mânăstirea dela Argeș, iar lângă ea făclia școlii naționale s'a stins, altarul culturei române s'a surpat și a lăsat loc școlii streine, care apoi lucrează să bage duhul strein și în biserică și în casele credincioșilor!... Ba am merge așa de departe cu cererea noastră, încât am zice: Unde altfel nu se poate, faceți-vă Români, biserici iară de bârne, de lemn, frumoase, cu ferești luminoase, — că și între zidurile acelora vă primește D-zeu rugăciunea făcută din suflet curat și din inimă evlavioasă, dar lângă ea înălțați palat școalei românești, care să vă crească din copii voștri creștini buni și evlavioși pe sama sfintei biserici, — că mai mare folos și mai bună slujbă faceți neamului, decât întors. Din școală bună românească, trece tineretul cu frica lui D-zeu pragul bisericii, dar școala streină îl abate dela dela biserica ta românească, îi îndrumă spre alte altare, spre alte plaiuri ale vieții, cari numai prielnice nu sunt bisericei și neamului nostru!

Că de nu vom face așa, apoi ajunge-vom zile, când vom avea biserici mândre, curat mânăstiri, dar sunând goale, ca semn că a lipsit de lângă ele fiica lor bună: școala confesională!..

Români cari stați în preajmă de a zidi biserică și școală, gândiți-vă mult și bine asupra celor ce aci vi le-am spus!

(Libertatea Noembrie 1911 No. 46)

Nu uita de azi până mâine!

Românul e cunoscut în ochii altor popoare, îndeosebi în ochii poporului conlocuitor maghiar, ca un neam de oameni, căruia dacă i-ai greșit ceva, apoi să fii sigur că se va răzbuna asupra ta! Dar nu se răzbună atunci îndată când i-ai făcut răutatea, ci răzbunarea lui te poate ajunge mult mai târziu, când tu aproape ai uitat supărarea avută cu el. Ci el a tot pândit ziua și ciasul potrivit pentru a-și răzbuna, și nici nu ști când ți-o face. De aci l'a și botezat Ungurul pe Român: „Ține-minte!" Că, vezi Doamne, el și peste ani de zile te ține minte și îți plătește călcarea ce i-a făcut bunului ori dreptului lui cutare!

Bine-ar fi de-ar fi firea Românului așa, — dar nouă tare ne vine a crede, că Ungurii prea ne socotesc voinici, și noi suntem în faptă prea pitici în privința asta! Că de am fi așa, cum ne poreclesc concetățenii noștrii maghiari, niște „ține-minte" vânjoși, — apoi pare-mi-se că și concetățenii noștri maghiari și frații lor Jidani de printre noi, ar umbla mai cu pălăria ridicată înaintea acestui popor, și nici pe a zecea n'ar cuteza să facă față de el atâtea fapte de volnicie, sus și jos, mari și mici, precât fac.

Ici-colea mai dau Românii noștri dovadă de „ține-minte". Vezi ca pildă și faptul pe care îl descriem mai jos petrecut în jurul înmormântării unui român rătăcit din Orăștie, care la alegerile din urmă a votat cu puiul de iudă Farkas: i-au luat limba dela clopotul mare a bisericii, ca să nu-l poată plânge. Și au făcut asta după 20 de luni, peste un an și jumătate, dela păcatul lui. Nu l'au ui-

(Continuare în pag. 6-a)

Nu uita de azi până mâine!

(Continuare din pag. 5-a)

tat în timpul acesta, ci când numai li s'a dat prilegiul, — un prilegiu așa de strigător pentru casa lui, — atunci îi deteră o ciufală de care răsună orașul! Și s'au mai dat aici în Orăștie plezrituri de acest fel celor ce în acea zi nenorocită și-au uitat de ei și s'au dus mamonei. S'au dat și în jur, în unele locuri, prin boicot față de negustori, crâșmari ori meșteri de aceștia vânduți și contrari neamului.

Dar — în cele mai multe locuri repede au dat oamenii de minciună pe Ungurii cari ne-au poreclit „Ține-minte"!.. In prea multe locuri focul simțirii revoltate asupra trădătorilor naționali și a streinilor răpitori de drepturi dela Români, — a ținut abia o lună, două, mult trei luni, ori o jumătate de an, și apoi — s'a stins, ca un — foc de pae, nu ca foc ce te-a ars ca ferul roșu la inimă! Prin multe sate ale noastre, trădătorul cutare, micul Ieremia Golia a satului, nerușinatul Aron mai mare ori mai mic, ori tipul decăzutului Mărian, — azi își face mendrele în dragă voe, în largul lui, lumea nu'l mai încungiură, oamenii cinstiți nu'și mai întorc fața către el, ci îl sufăr, stau iară cu el de vorbă, e iar om în rând cu cei de omenie... Și el, mișelul, se știe folosi de această slăbiciune a celor buni și să fălește celor din jurul său, că: vezi c'am ieșit iară la mal și nu m'am înecat în apa în care m'ați fost lăpădat într'o vreme!

Iar pilda aceasta face apoi mari pustiiri în suflete!

Tânărul cutare, omul cinstit cutare, începe a'și zice în sine: Apoi plătește-să să fi tu mai altfel, mai cu capul tare, să te prinzi în vreme de războiu de piept cu toată lumea, — că, uite, după liniștirea valurilor furtunei, și cel de nimic e primit iară în rând cu tine cel bun, ba poate să răzbească cu obrăznicia lui chiar înaintea ta!

Iaca de ce, frate Române, nu e iertat să uiți de azi până mâne păcatul celor răi, nici vrednicia celor buni, ci pe rău să-l înfierezi nu o zi două, nu o lună două, nu un an doi, ci: toată viața ta să fii față de el adevărat „Ține-minte", neîndurat, leacat, neîndurat, răzbunător și războinic!

Nu în altfel răzbunător, că doar' să-l toci în cap, las' să-și poarte capul cu pecetea rușinei pe frunte, mulți ani printre cunoscuții săi, încât el însuși să se sature de ast, — ci prețuindu-l purure ca pe un ciumat din calea căruia fereşti, la binețele căruia nu răspunzi, în bolta ori crâșma căruia nu intri, cu care mâna nu dai! Desprețuește-l ca pe un mișel din creștet până 'n tălpi!

Purtându-se așa sate întregi față de cei răi, îi fac: să se plece ori să plece! Să se pocăiască, să dee probe vii despre asta, ori apoi să'și plângă o viață întreagă păcatul ce au făcut! Iar' de's streini, — să se ducă cu D-zeu, ținând minte că au locuit odată în mijlocul unui popor de oameni „ține-minte"!

De n'om face așa, — la creangă verde n'om ajunge!

(Libertatea Decembrie 1911 No. 50)

Copiii Părintelui Moța

S'au împlinit Miercuri 20 Nov. 4 ani de când o echipă de 7 legionari, dintre cei mai de seamă, în frunte cu Ionel Moța, au pornit spre a lupta contra comuniștilor în Spania însângerată. Pentru doi dintre ei, pentru martirul Ion Moța și V. Marin, drumul a fost fără de întoarcere lumească. Părăsind țara, cu tot ceea ce aveau ei mai scump: soții și copii, neamuri și prieteni, ei își luau rămas bun dela viața, pe care toți erau cu credința că n'or s'o mai revadă.

Patru ani mai târziu, în 20 Nov. 1940, la ora 7 seara, ora plecării echipei în Spania, își lua rămas bun dela lumeasca viață, tatăl aceuia, care a dat cea mai mare jertfă legionară, Părintele Ion Moța. Sufletul Părintelui a părăsit pământul înălțându-se spre ceruri pentru a întâlni acolo, celălalt suflet, al fiului, după care a suspinat neîncetat 4 ani de zile.

In bunătatea prea mare a sufletului său, Părintele Moța, n'a uitat totuși să ne lase și nouă o moștenire scumpă, un prieten și un povățuitor, pentru timpurile grele prin care trecem. Ne-a lăsat o parte din marele lui suflet, ne-a lăsat toiag al pribogiei noastre, printre atâtea necazuri, ne-a lăsat gazeta „Libertatea".

Pusese în rândurile acestei gazete Părintele Moța, durere din durerea lui, bucurie din bucuria lui, suferință din suferința lui, și mai ales, suflet din sufletul lui. Era această gazetă, mai cu seamă înainte de Unire, balsam alinător peste rănile deschise ale celor subjugați de alte stăpâniri. Dela Orăștie, porneau pe întreg cuprinsul Ardealului, razele pline de lumină ale credinței într'un viitor mai fericit al neamului nostru, oropsit de soartă.

Strecurându-se cu iscusință printre îngrădirile maghiare, Părintele trimitea cuvântul său alinător până în cel mai ascuns sat de români nevoiași, sădind astfel în sufletele năpăstuiților noștri părinți, tăria și credința, în biruința sfintei și dreptei noastre lupte.

Amintiți-vă, mai cu seamă voi țărani și muncitori din Ardeal și Banat, de neuitatele seri ale Duminicilor dinainte de război, când cu foaia „Libertatea" în mână, adunați întreaga familie în jurul mesei, spre a le citi gândul și cuvintele Părintelui Moța. Cât erau de frumoase și nesfârșite, acele clipe! Căci din slovele Părintelui creștea în sufletele Voastre, credința că soarele dreptății va răsări curând și pentru neamul românesc.

Dar alături de voi, de cei mai bătrâni, părinți ai noștrii, cu strângere de inimă și smerenie ne aducem aminte, noi tinertul ardelean, căci cei mai mulți dintre noi, la lumina sărăcăcioaselor opaițe, am silabisit primele slove, tot pe „Libertatea" Părintelui Moța. Din mijlocul Ardealului, dela Orăștie. Părintele Moța ne îmbrățișa, în dragostea lui cea mare, de adevărat și bun părinte, pe noi pe toți copiii, de atunci din cele mai ascunse unghere ale îndureratului Ardeal și picura în sufletele noastre, credința în Dumnezeu, credința în glia strămoșească și în viitorul neamului nostru. Și astfel, dela 1902, de când a apărut „Libertatea" și timp de aproape 40 de ani până când a închis ochii, Părintele Moța a veghiat la creșterea, generație (șir) după generație a tineretului ardelean.

De aceea, cu îndurerații lui copii, ne plecăm cu smerenie genunchii, în fața trupului său neînsuflețit și îi juruim că vom merge toată viața, numai pe drumul pe care ni l-a arătat el.

Ion V. Boanta

Ce e aia alcool și alcoolism

Alcoolism însemnează mai pe românește urmările beției, adică starea bolnăvicioasă a omului care obișnuește băuturi spirtoase. Ii mai zice alcoolism și obiceiului de a bea.

Alcoolism îi zice dela alcool, iar alcoolul e spirtul pe care îl știți toți: un lichid cu gust arzător, fără coloare cu un miros de te pătrunde; când e aprins, arde cu o flacără albăstrie. Alcoolul ăsta se găsește, în câtime mai mare, în toate băuturile ce se obișnuesc, în afară de apă. Se găsește în basamac, în țuică, în coniac, în vin, în bere și d'aia le zice ăstor băuturi, băuturi alcoolice or spirtoase. Da nu se găsește în toate de o potrivă de mult. Așa, în vin și în bere, băuturi care sunt făcute prin dospire, se găsește mai puțin: în 100 litri bere cât de tare să fie, dacă e curată sunt 9 litri de alcool otravă; tot așa în 100 litri vin curat până la 12 litri alcool; iar în basamac, țuică, cogniac, bitter și alte băuturi otrăvitoare care sunt făcute prin distilare, se găsește mult mai mult: 42 litri alcool la 100 litri basamac; până la 22 litri alcool în 100 litri țuică curată și până la 62 litri in 100 l. de cogniac rom ș. a...

Și mult mai vătămătoare sunt băuturile spirtoase fabricate din cereale or din cartofi, decât cele din fructe.

Românul, când gustă paharul cu rachiu or cu vin, nu se gândește la grozăvia ce o să nască pe urma băuturii, până ce să dădează, se obișnuește încetul cu încetul să bea.

Nu vrea omul să-și piarză mințile, nu vrea să se bolnăvească, nu vrea să se facă de râs, nu vrea să se sărăcească și să cadă în rândul dobitoacelor; ci, cum spusei, vrea să mai uite din necazuri or să se mai întărească și, așa, cade în această urâtă patimă, încetul cu încetul, or îmbătându-se sdravăn pe fiecare zi, or din două în două zile, or, și mai rar, Duminicile, și atunci începe să ameţească, i-se înroșește fața, se face vorbăreț și gata de ceartă, merge legănat și simte mare rău la stomac; face fețe-fețe, își pierde cumpătul și varsă, or dă, Doamne ferește, în boala copiilor; or, dacă după beție strașnică stă mai mult în frig, îi scade căldura dinăuntru și rămâne mort pe loc.

Leacul împotriva alcoolismului este înfrânarea dela orice băutură. Să vă gândiți că un om cu un pic de voință și de rușine lesne se poate desbăra. Să se lege prin jurământ și să se ție de vorbă că nu va mai pune pe limba lui pic de băutură și să se înfrâneze de tânăr. Iar, de vrem să desbărăm pe cineva și n'avem alt chip, îi punem în băutura obișnuită, vr'o câte-va picături de spirt de pucioasă (săricică de pucioasă) și peste puțină vreme, vom vedea că ocfivul va fugi de odorul său și va primi cu greață or ce băutură.

M. S. REGELE PRIN TARA

M. S. Regele Mihai I s'a dus să vadă regiunile care au avut de suferit mai mult de pe urma cutremurului. Insoțit de d. maior Ionescu Majestatea Sa s'a îndreptat spre Panciu cu mașina.

Aici, Regele, după ce a primit raportul dlui colonel Panait și dlui prof. Fărcășanu comandantul echipelor legionare, a mers printre dărâmături ca să vadă cât de mari au fost stricăciunile și să chibzuiască asupra mijloacelor de îndreptare. Majestatea Sa a rămas foarte mâhnit de cele văzute și a împărțit apoi ajutoare în bani oamenilor săraci și rămași fără adăpost, acum în preajma iernii. De la Panciu s'a îndreptat spre Sascut și de acolo către Tecuci, unde a împărțit deasemenea ajutoare.

La înapoiere s'a oprit din nou la prefectura din Panciu unde l-au ieșit înainte autoritățile locale. Iarăși a împărțit ajutoare în bani celor lipsiți. La ora 3 Regele a plecat spre București. Pe tot drumul populația l-a primit cu urale și mare bucurie pe tânărul și darnicul rege.

O mare isprava italiana

Aviația italiană a săvârșit o mare ispravă. Și anume aviatorii au ilit să coboare un avion englez cârmuit chiar de șeful aviației engleze, și l-au luat prizonier. Faptele s'au petrecut așa: Aeroplanele italiene au tăiat drumul celui englez prin sboruri în cercuri în jurul lui și la urmă au început să tragă cu mitralierile. Văzând că nu este nici o scăpare aeroplanul englez s'a coborît pe pământ. In avion se găsea șeful aviației engleze și încă 6 aviatori. Toți au fost făcuți prizonieri.

S'AU GASIT PLANURI ENGLEZE

Dar isprava mare stă în aceia că în avion ofițerii italieni au găsit planurile de război ale Englezilor în Grecia. Lucrul acesta este de mare însemnătate, pentrucă cunoscând gândurile dușmanului, vor ști cum să răspundă atacurilor.

Cum s'a făcut desgroparea sfintelor oseminte ale Căpitanului

JILAVA

Jilava, cum o arată numele, închisoare umedă şi întunecată a fost locul de martiraj al Căpitanului, Nicadorilor şi Decemvirilor. Aici în pământurile ei jilave, au fost îngropate trupurile lor Sfinte şi acoperite cu lepede grea de piatră întocmai cum Hristos Mântuitorul fusese acoperit de jidovii cei ucigaşi şi lepădaţi de credinţa cea dreaptă.

La o margine, în partea dinspre răsărit, într'un şanţ împădurit de salcâmi, li s'a săpat groapa mormântului.

E un loc ferit, ascuns vederii.

Nimeni nu se îngrijia de ei. Buruienile şi spinii năpădiseră până deasupra Crucii pe care sta scris: Aici sunt îngropaţi 14 legionari condamnaţi pentru felurite crime contra statului, care în noaptea de 29—30 Noembrie 1938 încercând să fugă au fost omorâţi după cum spune legea.

Ce mare batjocură şi ce nepăsare grozavă faţă de oameni şi Dumnezeu.

Acum mamele şi rudele celor morţi au curăţat şi grijit mormântul iar pe crucea aproape putrezită au săpat: Corneliu Z. Codreanu, Caranica Ion, Belimace Doru, Constantinescu Nic., Caratănase Ion, Bozântan Iosif, Curcă Ştefan, Pele Ion, State Gr. Ioan, Atanasiu Ion, Bogdan Gav., Vlad Radu, Georgescu Ştefan, Trandafir Ion. — 1938

INCEPE LUCRUL

După sosirea familiilor celor omorâţi se începe lucrul, după un plan bine chibzuit pentrucă peste pământ s'au aşezat lespezi grele de piatră, apoi iar pământ. Lucrează mai multe echipe de legionari. Se lucrează şi noaptea. Intră la lucru echipe legionarilor din grupul Dea

lui-Negru şi o echipă anume pentru înlăturarea bucăţilor de piatră.

PRIMELE SEMNE

De sub lespezi s'a scos până acum mormane de pământ. Târnăcoapele s'au oprit iară într'un pământ tare. E un strat de cărămidă. Din ţărână, un legionar a cules: Trei oscioare, un lanţ, o bucată de sârmă, două lacăte, un fier şi un rest de tinichea.

Săpăturile continuă. Vă vom spune în numărul viitor al gazetei cum au fost scoase sfintele oseminte ale Căpitanului şi ale celorlalţi martiri legionari.

Sfintele oseminte ale Căpitanului vor fi îngropate Sâmbătă la Casa Verde

Numai unui singur domn i s'a spus cel Mare şi Sfânt: lui Ştefan Voevodul Moldovei. Nu mai credea Neamul că îi va mai fi hărăzit vreodată un asemenea conducător. Dar Dumnezeu care are grijă de neamurile credincioase, care-s stricate de putregaiu străin, ne-a mai trimis unul: pe Căpitan. A luptat, a suferit şi a murit pentru dreptatea şi înălţarea acestui neam.

Nici măcar nu l-au îngropat creştineşte ucigaşii, ci l-au aruncat trupul ca la cei netrebnici.

Acum osemintele lui au fost strânse cu grijă şi sfinţenie şi vor fi îngropate aşa cum se cuvine Sâmbătă 30 Noembrie la Casa Verde.

Din ordinul lui Horia Sima, Comandantul Mişcării Legionare, săptămâna începând de Luni 25 Noembrie va fi închinată în întregime memoriei, eroismului şi jertfei întemeietorului Legiunii. In toate zilele acestei săptămâni, legionarii vor înălţa rugăciuni în toate bisericile ţării pentru odihna sufletului celui mai mare viteaz şi martir al neamului. Miercuri 27 Noembrie sfintele oseminte ale Căpitanului, Nicadorilor şi Decemvirilor vor fi aşezate în Biserica Sf. Ilie Gogani unde preoţii vor rosti ziua şi noaptea rugăciuni către Dumnezeu, iar comandanţii legionari şi toate gradele legionare vor face de veghe la căpătâiul martirilor.

Toate steagurile studenţilor şi ale marilor unităţi legionare, vor fi aduse la Biserica Sf. Ilie Gogani pentru a fi închinate Căpitanului.

Ingroparea osemintelor se va face Sâmbătă 30 Noembrie la Casa Verde.

Vor veni din toată ţara unităţi legionare pentru a lua parte la această jalnică şi sfântă slujbă

In această zi de Sâmbătă a celei mai mari jertfe din istoria neamului, legionarii de pe întreg cuprinsul Ţării vor ţine post negru şi vor trăi într'o adâncă smerenie.

Generalul în Germania

Generalul Antonescu a fost chemat de cancelarul Hitler în vizită oficială în Germania. La gara din Berlin a fost întâmpinat de domnul Ribbentrop ministrul afacerilor streine german. După trecerea în revistă a companiei de onoare oaspetele român şi ceilalţi oameni de stat care îl însoţeau au fost conduşi la castelul Bellevue.

Generalul Antonescu a depus apoi câte o coroană la mormântul soldaţilor căzuţi în războiul cel mare şi apoi la mormântul soldatului necunoscut. Vineri dimineaţa au început sfătuirile între conducătorul Statului Român şi domnul Ribbentrop. Tot Vineri generalul Antonescu a fost primit de Adolf Hitler cu care a stat de vorbă 3 ore şi jumătate. Pe lângă general au mai luat parte şi ministrul afacerilor streine român Mihail Sturza şi ministrul german Ribbentrop.

Vineri seara a avut loc o masă în onoarea generalului Antonescu la care au luat parte oameni de stat români şi germani.

ROSTUL VIZITEI LA BERLIN

Vizita dela Berlin a generalului Antonescu a avut drept scop întărirea prieteniei româno-germane.

Toate gazetele germane vorbesc de generalul Antonescu pe care îl socotesc unul din cei mai destoinici şi mai mari conducători de popoare ale Europei.

România a semnat prin Domnul general Antonescu înţelegerea dintre Germania, Italia şi Japonia. Prin această semnătură România este alături de marile state ale lumii contra Angliei şi tuturor puterilor care vor robirea ţărilor mici şi întărirea puterii jidoveşti.

In loc de 2 Europe, una

Ce însemnătate are alianţa României cu Puterile Axei

Cetitorii noştri credem că îşi mai aduc aminte despre cum stăteau lucrurile mai acu-s 2—3 ani. Erau 2 Europe. De-oparte stătea Germania şi Italia cari împreună s'au legat să fie prietene şi au făcut aşa numita Axa Berlin-Roma. La asta s'a mai adăugat pe urmă şi Japonia aşa că s'a făcut o înţelegere în trei.

De altă parte atât Anglia, Franţa şi cu Rusia la asta adăugându-se şi state mai mici cum era şi ţara noastră. Aceste ţări mici intraseră în axa asta pentrucă erau conduse de jidăniţi ce stăteau la porunca jidanilor celor mari din Londra şi Paris.

Anglia şi Franţa au tot căutat pricină de ceartă cu Germania şi cu Italia pentrucă nu vedeau cu ochi buni pe Nemţi, cari vroiau o Europă fără jidani.

Toată lumea ştie cum au bătut Nemţii pe toţi prietenii Angliei. Cu iuţeala fulgerului i-au bătut şi pe Francezi, cari erau cea mai mare putere din lume.

Mussolini şi cu Hitler au tot tăcut până când într'o bună zi văzând că Anglia nu se mai astâmpără au început războiul.

In cele din urmă a mai rămas Anglia singură. Toţi ceilalţi au fost puşi la pământ.

Văzând ţările cele mici ce greşală au făcut s'au dat şi ele de partea Nemţilor.

Acuma nu mai este decât o singură Europă. România, Bulgaria şi Ungaria au făcut legătura de prietenie cu Germania, Italia şi Japonia.

Domnul General Antonescu s'a dus anume la Berlin ca să scrie România pe lista ţărilor prietene cu Germania, Italia şi Japonia.

In felul acesta s'a făcut ceeace Căpitanul ceruse de mult.

Păcat că nu s'a făcut asta la vreme, pentrucă dacă se făcea atunci, nu mai pierdeam noi Basarabia, Bucovina şi Ardealul.

Dar decât niciodată, mai bine acuma.

Prin asta suntem în legătură de alianţă adânc de strânsă prietenie cu cele mai mari Puteri din lume.

Să dea Dumnezeu ca asta să ne fie şi nouă şi lor spre folos.

Ridicarea meşteşugărimii în statul legionar

Ministrul muncii a adunat pe toţi patronii meseriaşi legionari pentru ai cunoaşte şi pentru a se sfătui asupra nevoilor care frământă meşteşugărimea şi muncitorimea românească.

S'a hotărât ridicarea salariilor ucenicilor pentru a putea trăi omeneşte in timpurile acestea grele pe care le străbatem. O mai mare dragoste din partea patronilor pentru ucenici, pe care să-i îndrumeze şi să-i ajute pentru a ajunge buni meseriaşi.

Li se va arăta ucenicilor cum să-şi îngrijească sufletul şi corpul şi cum să fie ordonaţi pentrucă cei mai mulţi sunt veniţi dela ţară şi dela marginile oraşelor unde cresc în sărăcie şi murdărie. Se vor da premii pentru cei harnici şi de ispravă. Se vor face deasemenea în timpul iernei şezători culturale şi se vor scoate gazete pentru ei. Prin mijloacele acestea muncitorimea de pretutindeni va avea soarta pe care o merită munca şi cinstea ei.

CUTREMURELE de PAMANT

Dintre toate nenorocirile care se abat asupra oamenilor, cutremurele sunt cele mai grozave și mai pustiitoare. Orașe mari, frumoase pot fi în câteva clipe șterse de pe fața pământului și zeci de mii de oameni omorâți sub dărâmături. Bătrâna Europa a fost mai rar încercată de această nenorocire și mai ales de cutremure de tăria celui care a încercat țara noastră. Acum 300 de ani a fost în Sicilia, o insulă italiană un mare cutremur care s'a sfârșit cu moartea a 600.000 de oameni.

In 1783 la 5 Februarie un groaznic cutremur a omorât 100.000 de oameni și a dărâmat 400 de comune în Spania. Și cel mai puternic dintre toate a fost acela dela 1908, care a nimicit orașul Messina din Italia, cu cei 200.000 de locuitori ai lui.

CUTREMURELE DIN ȚARA NOASTRĂ

La noi în țară cutremurele au fost mult mai ușoare și n'au făcut pagube și nenorociri așa mari. La 26 Noembrie 1829 s'a simțit unul puternic care a dărâmat 15 case la București și alte 115 n'au mai putut fi locuite.

Un altul a fost în 1929 tot în Noembrie care a dărâmat coșuri, a crăpat ziduri și a omorât o femeie. In sfârșit marele cutremur dela 10 Noembrie anul acesta care a adus atâta nenorocire și despre care s'a scris în numărul trecut al gazetei.

PRICINA CUTREMURILOR

Cea mai mare parte a cutremurilor se datoresc mișcării scoarței pământului. Acesta nu e ca o singură bucată, ci formată din sloiuri care se freacă unul de altul și dau naștere la zguduituri mari. Și ce pot să însemne orașele și satele care le facem noi, față de mărimea unui sloi de pământ. Dar frecăturile acestor sloiuri se fac numai dacă se formează în mijlocul pământului câte o groapă mare. Atunci bucăți mari de pământ se lasă în groapa aceia și până se așează pământul din nou sunt zguduiturile acestea mari numite cutremure. Cu cât groapa este mai mare cu atât cutremurul este mai puternic și mai întins. Astfel un cutremur din Asia la 1893 s'a întins pe o suprafață de 60.000 de kilometri pătrați. O altă pricină a cutremurelor sunt vulcanii. Acestea sunt însă slabe și puțin întinse.

UNDE SUNT MAI PUTERNICE

Sunt părți ale pământului unde sunt cutremure în fiecare lună. Așa este Japonia, țara dela Soare Răsare. Acolo oamenii nu-și mai fac casele din cărămizi și lemn pentrucă s'ar dărâma des ci din carton. Se fac mai repede și mai ușor înapoi și nici nu omoară oameni când se dărâmă. La fel se fac și prin India, prin ținuturile unde sunt cutremure dese.

Sunt apoi foarte primejdioase, cutremurele pentru cei care stau lângă malul mării. Astfel în Spania în timpul unui cutremur apa mării a năvălit pe uscat și a măturat un oraș întreg omorând și înnecând zeci de mii de oameni. La fel s'a petrecut unul și în America.

CUTREMURELE NU SE POT PREVEDEA

Nimeni nu poate ști când vin cutremure. Pentru a putea ști ar trebui mai întâi să se afle unde s'a format o groapă sub pământ ori aceasta nu se poate. Dar dacă se întâmplă într'un loc cutremure dese atunci lumea știe că acolo e o regiune de cutremure și se ferește de ea. Și la noi este o regiune de cutremure și anume în ținutul Vrancei. Din fericire nu vin prea dese și nici așa de puternice ca acela care ne-a încercat.

Rugăciuni de deslegare de cutremur

Vineri 22 Noembrie în București s'au făcut rugăciuni pentru deslegarea de cutremure. Procesiunea religioasă a fost orânduită de Patriarhie. Zeci de mii de oameni, cu lumânări în mâini au mers pe străzile Capitalei înălțând rugăciuni către Dumnezeu și cântând osanale pentru slava Lui.

In fruntea procesiunii, racla Sfântului Dimitrie Basarabov purtată de studenți, apoi preoți, legionari și mai în urmă D-na Alexandrina Cantacuzino, D-na general Maria Antonescu, D-na Veturia Goga, arhimandrit Scriban, părintele Stan și alții. Școlărițele din Capitală frumos încolonate au cântat tot timpul imnuri religioase. Când cortegiul a ajuns în dreptul bisericii Sf. Ilie Gorgani, mulțimea s'a oprit o clipă și a îngenunchiat cu smerenie și recunoștință în fața trupului neînsuflețit al părintelui protoereu Ioan Moța.

De acolo procesiunea s'a îndreptat dealungul Dâmboviței spre Sfânta Patriarhie ale cărei coline erau acoperite de mulțimile în așteptarea Sfântului. In curtea bisericii după ce s'a făcut o slujbă de împăcare cu Cerul și în care s'a cerut milostivirea lui Dumnezeu pentru țara și poporul românesc a vorbit I. Prea Sfințitul Patriarh.

După terminarea vorbirii, Patriarhul, în genunchi a rostit rugăciunea de deslegare de cutremur, pe care întreaga mulțime a ascultat-o îngenunchiată.

Știrile Săptămân[ii]

REGINA MAMĂ A PLECAT IN ITALIA. M. S. Regina Mamă Elena a României a sosit sâmbătă la Veneția în Italia venind dela Belgrad. In gara Veneția a fost întâmpinată de Ducesa de Spoleto și de mulți români și italieni. Regina pleacă spre Florența unde a stat în timpul când era departe de țară.

TELEGRAMA LUI ADOLF HITLER CĂTRE M. S. REGELE MIHAI. Cu prilejul alăturării României pe lângă marile puteri pentru noua orânduire din Europa, Adolf Hitler, conducătorul statului german a trimis M. S. Regelui Mihai următoarea telegramă:

Cu ocazia declarației României de alăturare la pactul germano-italo-japonez, trimit Majestății Voastre, cele mai bune urări pentru sănătatea Voastră personală și pentru un viitor fericit, al României.

Semnat: **Adolf Hitler**

HITLER AJUTĂ PE SINISTRAȚII ROMÂNI. Conducătorul Germaniei a dat 10 milioane lei pentru ajutorarea celor loviți de nenorocirea care a lovit țara noastră. Domnul Horia Sima comandantul mișcării legionare a trimis o telegramă prin care mulțumește, pentru darul mărinimos, în numele întregului popor român.

PAMÂNTUL SE CRAPĂ IN JUDEȚUL PRAHOVA. In satul Mierla din Județul Prahova s'a crăpat pământul, care alunecă către o vâlcea. Crăpăturele au o lungime de 20 de metri și o adâncime de 2 metri. S'au dărâmat 6 case iar biserica satului este amenințată cu prăbușirea. O alunecare de pământ a mai fost în această comună în anul 1913.

INLĂTURAREA CĂRȚILOR JIDOVILOR. Toate tiparnițele românești din țară sunt rugate de Ministerul propagandei naționale să nu mai tipărească nici un fel de scrie.e jidovească. Fie gazetă, carte, broșură sau manifest. Trebuie alungate odată aceste otrăvuri de suflete, din mijlocului neamului.

PÂINEA SE VINDE LA KILOGRAM. Ministerul Agriculturii aduce la cunoștința tuturor că pâinea nu poate fi vândută altfel decât cu kilogramul. Dacă pâinea are lipsă la cântar, cumpărătorul poate să ceară să i se complecteze până la un kilogram.

CEAPĂ DIN BULGARIA. Săptămâna viitoare sosesc în țară, dela Rusciuc 50 de vagoane de ceapă din cantitatea cumpărată de Statul Român. Acestea vagoane vor fi date spre folosință prin primăria orașului București.

CANTINA MUNCITOREASCĂ LA BRAȘOV. In ziua de 24 Noembrie s'a deschis la Brașov cantina muncitorească a Regiei Autonome I. A. R. Această cantină dă zilnic masa la 2000 de persoane. Uzina I. A. R. a dăruit suma de 5 milioane lei și clădirea pentru aranjarea cantinei.

FAPTE LEGIONARE. Legion[arii] din familia „Biruința Legionară" [au] botezat 2 copii din București. U[nul] al lucrătorului Const. Ioniță, al 9-[lea] copil, și altul al lucrătorului Gh. St[...]ciu. Purtați pe brațele nașilor au st[r]ăbătut drumul dela biserică până [acasă] în cântece legionare. S'a strâ[ns] în grabă o sumă de bani care va [fi de]pusă la casa de economie pe [nu]mele celor doi copii. Așa își do[ve]desc legionarii dragostea de ne[am] și așa înțeleg să-și facă datoria f[ață] de viitorul Țării.

UNDELEMN DIN TURCIA. S['a] comandat în Turcia o mare can[ti]tate de undelemn de măsline. Ad[u]cerea în țară este îngreuiată [din] cauza lipsei de butoaie. Statul [a] cumpărat un număr mare de b[u]toaie de zinc, cu cercuri de fier. [O] parte din ele au și fost trimise [în] Turcia.

TEOFIL SIDOROVICI S'A OMO[RÂ]RÂT. Fostul comandant al străje[ri]lor Teofil Sidorovici s'a omorât pe[n]trucă statul hotărâse să-i cercete[ze] averea. Simțea omul că n'o să la[să] treaba bine și va înfunda pușcări[a].

RAZBOIUL DINTRE ITALIA [ȘI] GRECIA. Războiul italo-grec merg[e] greu din cauza timpului foarte r[ău] și al drumurilor proaste pe care [le] are Grecia. Totuși trupele italien[e] au mai înaintat dealungul frontier[ei] grecești în timp ce aeroplanele a[u] aruncat bombe asupra întăriturilo[r] dușmanului.

20.000.000 PENTRU REPARAREA CASELOR MUNCITORILOR. Dom[n]nul general Antonescu a semnat [o] lege prin care se pune la dispoziți[a] muncitorilor ale căror case au avu[t] de suferit de pe urma cutremurulu[i] suma de 20 milioane lei. Sumele vo[r] fi date sub formă de împrumutur[i].

LINIȘTE IN BALCANI. Ziarel[e] turcești spun că după terminare[a] războiului dintre Italia și Grecia v[a] fi liniște în Balcani. Celelalte țăr[i] nu mai au nimic de împărțit. Ziarel[e] mai vorbesc de felul cum luptă italienii cu grecii.

SEMINȚE PENTRU INSĂMÂNȚĂRILE DE PRIMĂVARĂ. Ministerului de Agricultură i s'a dat împuternicire să cumpere prin bună învoială din suma de 10.000.000 lei semințe de: lucernă, trifoi, borceag, glizdei, iarbă de sudan, sfeclă și altele, trebuitoare pentru însămânțările de primăvară.

MARI REVARSARI DE APE IN JUGOSLAVIA. Râul Sava s'a revărsat peste maluri acoperind 57 de mii de hectare pentru însămânțat și 2.500 de case. 30.000 de oameni au rămas fără adăpost. Sunt mari pagube.

ADUNAREA MINIȘTRILOR. D.-nul general Antonescu a adunat pe miniștri pentru a le vorbi despre călătoria pe care a făcut-o la Berlin și ce hotărâri s'au luat acolo cu privire la România.

Imprimeriile „FRAȚIA ROMANEASCĂ" — București, Str. Aristide Demetriade No. 2 — Telefon: 5.89.00